

Helinium

Anti-pestprotocol

Sociale veiligheid in de school

Helinium is een openbare school waar leerlingen gerespecteerd worden in hun eigenheid, waar pestgedrag niet wordt geaccepteerd en waar docenten, onderwijsondersteunend personeel en schoolleiding duidelijk stelling nemen tegen dergelijke gedragingen. De school heeft een helder beleid rondom pesten zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is. De sociale veiligheid wordt conform wetgeving gemonitord en is opgenomen in het veiligheidsplan van Helinium, dit anti-pestprotocol is daar een onderdeel van. Jaarlijks wordt de veiligheidsbeleving van de leerlingen, ouders en personeel gemeten met een uitgebreid waarderingsonderzoek van Venster voor verantwoording.

Dit anti-pestprotocol heeft als belangrijkste doel: 'Alle leerlingen moeten zich veilig, gehoord en gezien voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen en met plezier naar school kunnen gaan'. Het voorbeeldgedrag van de docent in de les en van de medewerkers van de school is hierbij essentieel. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar acceptatie van verschillen wordt aangemoedigd, waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen en docenten slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus genomen worden. Het lastige is dat pestgedrag zich vaak in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er grip op te krijgen. Zelfs als pestgedrag wordt opgemerkt, weten omstanders niet altijd hoe ze ermee om moeten gaan. Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben echter een taak (samen met ouders en leerlingen) bij het tegengaan van pesten. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen op school en het is van belang dat leerlingen op een zo laagdrempelige manier om hulp durven te vragen.

De uitgangspunten van het anti-pestprotocol:

Helinium steunt de leerling die gepest wordt als volgt:

- Het probleem wordt serieus genomen;
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt;
- Er wordt met de leerling overlegd over mogelijke oplossingen;
- Er wordt eventueel door de deskundigen van het Intern ondersteuningsteam hulp aangeboden;
- Er wordt zo nodig naar externe hulpverlening doorverwezen.

Helinium steunt ook de leerling die pest door:

- De leerling te confronteren met het ongewenste gedrag en de gevolgen/consequenties hiervan;
- De achterliggende oorzaken van het ongewenste gedrag te analyseren;
- Eventueel hulp georganiseerd vanuit de 2e lijnszorg (via aanmelding zorgcoördinator) aan te bieden;
- Zo nodig door te verwijzen naar externe hulpverlening

Helinium steunt ouders/verzorgers door:

- Zorgen over pesten serieus te nemen;
- Samen te werken met de ouders in het zoeken naar oplossingen;
- Adviezen te geven en/of door te verwijzen naar interne of externe deskundigen.

1. Wat is pesten?

Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) omschrijft de definitie van pesten als volgt: *“Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en mobiel pesten. Kinderen of jongeren gebruiken dan het internet (bijvoorbeeld pesten via het chatten) of pesten elkaar door vervelende berichten en/of afbeeldingen via de mobiele telefoon te versturen.”*

Helinium zet structureel breed in op preventieve maatregelen om pestgedrag zo veel mogelijk te voorkomen.

Preventieve maatregelen schoolbreed rondom pesten en sociale veiligheid

- Het personeel is zich bewust van haar voorbeeldfunctie en houdt zich aan de algemene gedragscode van Galilei, het bestuur waar Helinium onder valt.
- Leerlingen actief bewustmaken van de gewenste omgangsvormen op Helinium door complimenten te geven, maar ook door ze direct aan te spreken op ongewenst gedrag.
- Het onderwerp sociale veiligheid/pesten komt ruimschoots en op verschillende manieren tijdens de mentorlessen in alle leerjaren aan de orde.
- Workshops, theatervoorstellingen en voorlichting e.d. organiseren voor leerlingen en naar behoeften voor medewerkers.
- Sidekicks en buddy's (leerlingen bovenbouw) koppelen aan brugklasleerlingen t.b.v. gevoel van sociale veiligheid bij de overstap van groep 8 naar het voorgezet onderwijs.
- Jongerenwerk Push wekelijks op school voor (buitenschoolse) groepsactiviteiten, individuele coaching van leerlingen, themagerichte voorlichting in de klas, advies en informatie aan ouders/docenten.
- Wekelijks preventiespreekuur door HALT-medewerker
- Wekelijks spreekuur voor leerlingen door medewerker van YOUZ over middelengebruik, sociale media, gamen en groepsdruk. Deze medewerker geeft ook voorlichting in de klas en ouders kunnen vrijblijvend een adviesgesprek aanvragen over eerdergenoemde onderwerpen.
- Actieve deelname aan Paarse Vrijdag (altijd op de eerste vrijdag in december) waarbij tolerantie, acceptatie en sociale inclusie van alle leerlingen en docenten centraal staat.
- Sociale weerbaarheidstrainingen individueel of in een groep zoals Rots en Water en agressie regulatie training (ART).
- Team van docenten en teamleiders surveilleren actief tijdens alle pauzes in en om de school.
- Helinium heeft een zeer geavanceerd en effectief camerasysteem in en rond de school dat ingezet wordt om incidenten te signaleren, direct in te kunnen grijpen en, indien nodig, als bewijsmateriaal te kunnen delen met de politie in geval van strafbare feiten.

Rol van de mentor bij melding of signaleren van pestgedrag

Elke mentor bespreekt in de eerste week van het schooljaar de algemene afspraken en regels van Helinium. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden, de klas kan extra omgangsregels met elkaar afspreken en vastleggen in de vorm van een contract dat elke leerling ondertekent als commitment voor het komende schooljaar. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het pestprotocol. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken wordt beschouwd, maar als hulp bieden of vragen. In de leerjaren één en twee wordt tijdens de mentorlessen ruim aandacht besteed aan pesten door inzet van verschillende anti-pestprogramma's en thema's rondom sociale veiligheid.

- De mentor bespreekt indien nodig met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin.
- Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in het volgende mentorgesprek op terug.
- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen en de mentor betreft hen bij de aanpak en mogelijke oplossingen.
- De mentor verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners intern en/of extern.

Indien een mentor daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rollen van de leerlingen benoemd die pesten, de *meelopers* -leerlingen die actief meedoen aan het pesten - en de *stille getuigen* - leerlingen die het pestgedrag waarnemen maar niks (durven) zeggen of doen. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor als zorgmelding bij de betrokken leerling(en) wordt vastgelegd in SOM.

Verantwoordelijkheden en te nemen acties bij een melding van pestgedrag, wie doet wat?

Bij het intern ondersteuningsteam (**IOT**) en de zorgcoördinator in **kamer T.2.10 en H.1.06** kunnen leerlingen altijd binnenlopen voor vragen, advies of om melding te doen rondom pesten. Afhankelijk van de situatie en in overleg met de leerling zelf kunnen zij de mentor, teamcoördinator of teamleider van de betreffende afdeling inschakelen, zodat direct actie kan worden ondernomen. De **mentor** is in de basis altijd het **eerste aanspreekpunt** bij pestgedrag.

De mentor:

1. Organiseert z.s.m. een gesprek tussen de leerlingen (degene die pest en die gepest wordt) en maakt duidelijke afspraken, waarbij het uitgangspunt is dat het ongewenste gedrag van degene die pest per direct stopt en de sociale veiligheid wordt hersteld.
2. Bespreekt direct het vervolgtraject/consequenties (straf), en ook wat er gebeurt indien het pesten zich herhaalt.
3. Informeert de ouders van de leerling die pest en de ouders van de gepeste leerling.
4. Maakt van alle acties en afspraken rondom de peestsituatie een zorgmelding aan in SOM en autoriseert daarbij in ieder geval de teamcoördinator en teamleider.
5. Praat zo nodig, in zijn algemeenheid over pesten, met de klas. Dit in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft.
6. Meldt het pestgedrag bij de betreffende teamcoördinator indien het probleem zich herhaalt en brengt ouders hiervan op de hoogte.
7. Documenteert elke melding van pesten bij de betreffende leerlingen in SOM als zorgmelding in het zorgvierkant.

De vakdocent:

1. Heeft een signalerende taak: wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop actief en adequaat reageren.
2. Brengt de mentor op de hoogte van de (mogelijke) peestsituatie en welke actie of interventie er al is genomen door de docent zelf.
3. Maakt een zorgmelding in SOM en autoriseert daarbij in ieder geval de rol van de mentor, teamcoördinator en zorgcoördinator.

De teamcoördinator:

1. Neemt bij herhaling van pestgedrag de rol van de mentor over.
2. Heeft zo nodig een indringend gesprek met de pester(s).
3. Stelt ouders/verzorgers op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten of nodigt hen uit voor een gesprek op school. Stelt hen op de

hoogte van de eventuele **consequenties/strafmaat**. **Bijv.: herstelgesprek met slachtoffer (s), strafwerk, nablijven, corveedienst, vierkantrooster, preventiegesprek bij HALT.**

4. Bespreekt de mogelijkheden tot interne- en externe hulp.
5. Koppelt alle informatie weer terug naar de mentor.
6. Maakt van alle acties en afspraken rondom de peestsituatie een **zorgmelding** in SOM en autoriseert daarbij in ieder geval de teamleider(s) en zorgcoördinator.
7. De teamcoördinator kan de zorgcoördinator vragen om advies en/ of ondersteuning voor de betreffende leerlingen/klas.

De teamleider zorg en onderwijsondersteuning/zorgcoördinator:

1. Zorgt voor duurzame inzet van preventieve activiteiten en erkende interventie programma's m.b.t. sociale veiligheid, weerbaarheid en burgerschap, aangeboden door de specialisten van het IOT en door externe samenwerkingspartners zoals St. Push, CJG, YOUZ, HALT, het Samenwerkingsverband VPR, wijkagent en geïndiceerde jeugdhulp vanuit de gemeente.
2. Monitort het volgen van het pestprotocol bij calamiteiten en herhaling van pestgedrag.
3. Bepaalt samen met de zorgcoördinator het pestbeleid binnen de school en zorgt dat het pestprotocol 'up to date' gehouden wordt.
4. Wijst intern op het belang van het maken van heldere afspraken om de peestsituatie te stoppen en het registreren van deze afspraken in SOM.
5. Monitort of de gekozen aanpak helpend is en adviseert indien nodig bij vaststellen van de maatregelen wanneer afspraken onvoldoende nageleefd worden.

Het onderwijsondersteunend personeel:

1. Heeft een signalerende taak: wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop actief en adequaat reageren.
2. Brengt de mentor op de hoogte van de (mogelijke) peestsituatie en welke actie of interventie er al is genomen door de melder zelf.

De teamleider facilitaire zaken en de veiligheidscoördinator:

Monitort de sociale veiligheid in en om de school en levert een actieve bijdrage aan initiatieven om deze te verbeteren en zoekt daarbij ook samenwerking met externe partijen zoals de andere scholen op de campus, de wijkagent, jongerenwerk en de gemeente.

Schorsing en/of schoolverwijdering

Bij ernstige situaties of bij herhaling krijgt de leerling een interne of externe schorsing van één of meer dagen. Dit is ter beslissing aan de teamleider van de afdeling. In geval van een externe schorsing wordt deze maatregel formeel opgelegd door de rector en schriftelijk bevestigd aan de ouders/verzorgers. De leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie wordt hiervan altijd schriftelijk op de hoogte gesteld. Een externe schorsing met betrekking tot sociale veiligheid en/of pesten kan maximaal twee keer worden opgelegd, daarna wordt de procedure tot schoolverwijdering ingezet.

In geval dat het pesten onder het wettelijke strafrecht valt, zal school de ouders/verzorgers van het slachtoffer altijd adviseren contact op te nemen met de politie voor een adviesgesprek en/of aangifte te doen.

NB. Leerlingen, ouders/verzorgers (en personeelsleden van de school!) kunnen uiteraard ook contact opnemen voor advies en ondersteuning m.b.t. pesten, (seksuele-) intimidatie of discriminatie bij de **vertrouwenspersonen** van onze school te weten:

mevr. A. Stolk of dhr. C. Jongejan (a.stolk@helinium.nl of c.jongejan@helinium.nl).

Contactoverzicht

Coördinatoren

Zorgcoördinator, pestcoördinator: mevr. D. Lodder (d.lodder@helinium.nl)
Teamcoördinator VMBO onderbouw: mevr. K. Schippers (k.schippers@helinium.nl)
Teamcoördinator VMBO bovenbouw: mevr. D. Noordermeer (d.noordermeer@helinium.nl)
Teamcoördinator MAVO: mevr. U. Groenewoudt (u.groenewoudt@helinium.nl)
Teamcoördinator HAVO: dhr. P. Warbout (p.warbout@helinium.nl)
Teamcoördinator VWO: dhr. E. Dröge (e.droge@helinium.nl)

Teamleiders

VMBO BK: mevr. K. Bol Raap (k.bolraap@helinium.nl)
VMBO BK: mevr. M. Macco (m.macco@helinium.nl) -
MAVO: dhr. M. Stoppelenburg (m.stoppelenburg@helinium.nl)
HAVO: mevr. M. van Sorgen (m.vansorgen@helinium.nl)
VWO: mevr. L. van Vliet (l.vanvliet@helinium.nl)

Teamleider zorg en onderwijsondersteuning:
mevr. S. Tingen-Roosen (s.tingenroosen@helinium.nl)

Teamleider Facilitaire zaken:
dhr. R. van Atten (r.vanatten@helinium.nl)

Rectoren

MAVO-HAVO-VWO: dhr. B. Hamans (b.hamans@helinium.nl)
VMBO: mevr. C. de Bruin-Althusius (c.debruin@helinium.nl)

Externe organisaties en digitale informatievoorziening m.b.t. pesten

www.kindertelefoon.nl Met de **Kindertelefoon** kun je over ALLES praten | Gratis & anoniem | Elke dag tussen 11:00 - 21:00 | Bellen 0800-0432 | Chatten

www.pestweb.nl Website van het APS met informatie, advies en tips over pesten voor kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten.

www.veilig.kennisnet.nl Handreikingen en links voor ouders, leraren, kinderen, scholieren, schoolmanagers en ICT coördinatoren.

www.mijnkindonline.nl Stichting Mijn Kind Online is een kenniscentrum jeugd en (digitale) media en doet onderzoek naar hoe jeugd tussen 2 en 18 jaar omgaat met nieuwe media en adviseert daar ouders over.

www.stopdigitaalpesten.nl Campagne van SIRE (Stichting Ideële Reclame).

www.ppsi.nl PPSI is een expertisecentrum van het APS op het gebied van het bestrijden en voorkomen van (homo)seksuele intimidatie en seksueel misbruik in het onderwijs.